Dnro V/32336/2022

Valvira
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen 14.10.2022

Valviran lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain ja terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi (HE 197/2022)

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on 6.10.2022 pyytänyt Valviralta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain ja terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi.

Valvira esittää lausuntonaan seuraavaa:

Valvira pitää hallituksen esityksiä pääosin kannatettavina ja pitää erityisen tärkeänä, että sosiaalihuoltolain palveluja koskevassa 3 luvussa säädetään edelleen sekä mielenterveystyöstä että päihde- ja riippuvuustyöstä ja niihin liittyvistä palveluista/erityispalveluista, jolloin ne kuuluvat hyvinvointialueiden järjestämisvelvollisuuden piiriin.

Valvira haluaa kuitenkin nostaa esille lisätarkennusta vaativia kohtia:

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisten palveluiden osalta on SHL 2a § ja THL 8a § ehdotettu säädettäväksi yhtenevästi, mikä koskee yhteisesti toteutettuja palveluja.

Sovellettavaa lainsäädäntöä ratkaistaessa tulee huomioida asiakkaan tilanne ja tarve, mikä palvelu sisällöltään vastaa tavoitteita ja tarkoitusta ja millä perusteella asiakas on hakeutunut palveluihin. Sosiaalihuollon tarpeita vastaavien palvelujen antamisesta sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja lääketieteellisen tarpeenmukaisen terveyden- ja sairaanhoidon antamisesta terveydenhuoltolakia. Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen arvioinnista vastaa sosiaalihuollon ammattihenkilö ja vastaavasti terveydenhuoltolain mukaisesta terveyden- ja sairaanhoidon arvioinnin antamisesta terveydenhuollon ammattihenkilö.

kirjaamo@valvira.fi Puhelin 0295 209 111 www.valvira.fi

PL 43, 00521 Helsinki
Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
Faksi 0295 209 700

Koskenranta 3, 96100 Rovaniemi
Faksi 0295 209 704

Valvira
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Valviran näkemyksen mukaan molempien pykälien (2a§ ja 8a§) perusteluissa tulisi tuoda epäselvyyksien välttämiksi nykyistä selkeämmin esille, miten integroiduissa palveluissa kummankin ammattikunnan itsenäiset arviot asiakkaan palvelutarpeesta tulee ottaa huomioon, kun tarkoituksena on turvata asiakkaan etu. Lisäksi Valvira katsoo, että perusteluissa olisi tarpeen huomioida selkeämmin, että hallituksen esitys koskee kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiä palveluja.

Myös terveydenhuoltolain 28 §:n perusteluita sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa olisi tarpeen selventää. Esimerkiksi hallituksen esityksen (s.148) mukaan ”Hoidon tarpeen arvioimisessa ja sen antamisessa noudatettaisiin terveydenhuoltolain mukaista menettelyä, ja tarvittava sosiaalinen kuntoutus liitettäisiin siihen yhteisesti toteutettuna palveluna tai esimerkiksi turvaamalla laitoshoidon jälkeinen palvelujen tarve.” Valviran näkemyksen mukaan epäselvyyksien välttämiseksi kyseisessä kohdassa tulisi tuoda esille, että sosiaalisen kuntoutuksen tarve tai muu sosiaalihuoltolain tuen tarpeisiin vastaava sosiaalipalvelu tulee arvioida itsenäisesti sosiaalihuoltolain mukaisesti, johon liittyy myös hallintopäätöksen tekeminen.

Hallituksen esityksen (s.164) perusteella Kelan kuntoutusrahaa (18 §) voitaisiin myöntää sosiaalihuoltolain perusteella päihde- ja riippuvuustyönä tai terveydenhuoltolain perusteella päihde- ja riippuvuushoitona annetun yksilökohtaisen laitosmuotoisen kuntoutuksen osalta. Valviran näkemyksen mukaan sosiaalihuoltolain mukaisen kuntoutuksen tarpeen arvioimista voisi selventää, jos 24 §:n, joka koskee päihde- ja riippuvuustyötä, 4 momenttiin lisättäisiin kuntoutus, jolloin kyseinen momentti olisi muodossa: Palveluja on annettava henkilön, hänen perheensä ja läheistensä avun, tuen ja *kuntoutuksen* tarpeen perusteella.

Ratkaistu: 13.10.2022
Ratkaisija: Henriksson Markus
Virka-asema: Ylijohtaja
Esittelijät:
Autti Lilli, Ylitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.